

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'de yüksek faiz, kredi sınırlamaları, artan girdi maliyetleri, iç talepteki daralma ve tahsilat güçlükleri reel sektörün finansal dayanıklılığını zayıflatmaktadır. İşletmeler bir yandan üretim, enerji, kira, ham madde ve işçilik maliyetlerindeki artışla karşılaşırken diğer yandan faaliyetlerini sürdürmek için ihtiyaç duydukları finansmana yüksek maliyetlerle veya sınırlı biçimde ulaşabilmektedir. Bu tablonun en görünür sonuçlarından biri konkordato başvurularındaki artıştır. 2025 yılında Türkiye genelinde 2 bin 817 geçici mühlet kararı verilmiş, geçici mühlet kararları bir önceki yıla göre yüzde 63, kesin mühlet kararları ise yüzde 106 artmıştır. Aynı dönemde 247 dosyanın iflasla sonuçlanması, sorunun yalnızca geçici nakit sıkışıklığıyla açıklanamayacak bir boyuta ulaştığını göstermektedir.

Basına yansıyan bilgilere göre 2026 yılının ilk altı ayında Diyarbakır'da sekiz firma konkordato başvurusunda bulunmuştur. Kentteki sanayiciler finansmana erişimi en önemli sorunlardan biri olarak göstermekte, yüksek faizlerin, krediye ulaşmadaki güçlüklerin ve artan üretim maliyetlerinin işletmelerin nakit akışını bozduğunu belirtmektedir. Türkiye'nin farklı bölgelerinde faaliyet gösteren işletmeler finansal kaynaklara eşit koşullarda erişememektedir. Sermaye birikiminin sınırlı, işletmelerin büyük bölümünün küçük ve orta ölçekli olduğu Diyarbakır gibi illerde kredi maliyetlerindeki artış daha ağır sonuçlar doğurmaktadır. Teminat imkanları sınırlı olan işletmeler ticari krediye erişememekte, erişebilenler ise yüksek faiz ve kısa vadeler nedeniyle borçlarını çevirmekte zorlanmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- 2020-2025 yılları ile 2026 yılının ilk altı ayında Diyarbakır'da kullandırılan ticari kredi tutarı yıllara göre ne kadardır?
- 2- Aynı dönemde Diyarbakır'da kullandırılan ticari kredilerin işletme büyüklüğü ve sektörlere göre dağılımı nedir?
- 3- Diyarbakır'da faaliyet gösteren mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin toplam ticari kredilerden aldığı pay ne kadardır?
- 4- 2020-2025 yılları ile 2026 yılının ilk altı ayında Diyarbakır'da takibe alınan ticari kredi tutarı ve ticari kredilerin takipteki alacaklara dönüşüm oranı yıllara göre nedir?
- 5- Aynı dönemde Diyarbakır'da yeniden yapılandırılan ticari kredi sayısı ve tutarı ne kadardır?

- 6- 2023, 2024, 2025 ve 2026'nın ilk altı ayında kamu bankaları tarafından Diyarbakır'daki işletmelere kullandırılan ticari kredi tutarı ne kadardır? Kredilerin sektörlere ve işletme büyüklüklerine göre dağılımı nedir?
- 7- Belirtilen dönemlerde Diyarbakır'daki işletmelerin kamu bankalarına yaptığı ticari kredi başvurularının kaçını kabul edilmiş, kaçını reddedilmiştir?
- 8- Reddedilen ticari kredi başvurularının gerekçelere göre dağılımı nedir?
- 9- Diyarbakır'da faaliyet gösteren işletmelerin ödediği ortalama ticari kredi faiz oranı ile Türkiye ortalaması arasında fark bulunmakta mıdır?
- 10- 2023, 2024, 2025 ve 2026'nın ilk altı ayında Kredi Garanti Fonu kefaletiyle Diyarbakır'da kaç işletmeye, ne kadar kredi kullandırılmıştır? Bu işletmelerin sektörlere ve büyüklüklerine göre dağılımı nedir?
- 11- Diyarbakır'daki işletmelerin finansmana erişim koşullarının diğer büyükşehirler ve Türkiye ortalamasıyla karşılaştırıldığı bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 12- Uygulanan para ve kredi politikalarının Diyarbakır'daki üretim, yatırım, istihdam ve konkordato başvuruları üzerindeki etkisine ilişkin Bakanlığınızca hazırlanmış bir analiz var mıdır?
- 13- Konkordato başvurusu yapan işletmelerin kamu bankalarına ve vergi idaresine olan toplam borcu ne kadardır?
- 14- Ödeme güçlüğü yaşayan ancak üretim ve istihdam kapasitesini koruyan işletmelerin borçlarının uygun vade ve maliyetlerle yeniden yapılandırılmasına yönelik bir çalışma yürütülmekte midir?
- 15- Kalkınmada öncelikli illerde faaliyet gösteren üretici işletmelere düşük faizli, uzun vadeli ve istihdamı koruma koşuluna bağlı finansman sağlanması planlanmakta mıdır?